

“RUSYA İLE TÜRKİYE’NİN EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ARTACAK”

HAZIRLAYANLAR:
RUSYA FEDERASYONU TİCARET VE SANAYİ ODASI
TÜRKİYE YETKİLİ TEMSİLCİSİ İLİA A. KORNİLOV
TOBB DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER UZMANI ADEM KULA

Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sergey Katyrin, “Türkiye ile ekonomik işbirliğimiz aktif bir şekilde ilerlemektedir. Türkiye 2018 yılında Rusya'nın dış ticaret ortakları arasında altıncı sırayı aldı ve göstergenin daha da iyileşeceğine eminim” dedi.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi ve Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Rusya Federasyonu
Ticaret ve Sanayi Odası
Başkanı Sergey Katyrin

Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sergey Katyrin, "TOBB ile ilişkilerimiz çok sağlam temellere dayanıyor. Rifat Hisarcıklıoğlu Türk Oda'sını çok farklı bir yere getirdi. Tabii ki yapmamız gereken çok işimiz var" diye konuştu. Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sergey Katyrin sorularımızı şöyle yanıtladı:

Rusya Ticaret ve Sanayi Odası yüz yaşında... Odanın kuruluş öyküsünü anlatır mısınız?

Öncelikle bunun nasıl gerçekleştiğine bir göz atalım. 1727 yılında, Rus İmparatoru I. Ekaterina, Rusya'da bir tüccarlar ve sanayiciler birliği kurmak için ilk girişimi gerçekleştirmiş. 1869 yılında onaylanan Moskova Borsa Komitesi tüzüğüne, girişimcilerin çıkarlarını temsil etme işlevi dahil edilmiş. Ancak, o zamanlar Rusya'da, iş insanlarını bir araya getiren yapılar henüz sivil toplum kuruluşları değildi. Hükümet unsurlarından biri olarak kabul etmek daha doğru olur. Ancak 19 Ekim 1917'de Rusya'da bize aşına olan tam teşekküllü ticaret ve sanayi odalarının kurulmasına karar verildi.

Bildiğiniz üzere daha sonra ülkeye sosyalizm geldi, bütün ekonomi devletin

kontrolüne girdi. Rus Odası da uygulamada devletin bir parçası haline geldi. Mevzuat, vb. alanlarda hiçbir hakka sahip değildi. 1991 yılında ise sosyalizmin çöküşünden sonra, Sovyetler Birliği'nin son günlerinde Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası'nın ilk kongresi yapıldı. Kongreye onlarca iş örgütü ve 19 bölgesel yerel ticaret ve sanayi odası katıldı.

Rus Odası'nın yeniden kurulma çalışmalarına doğrudan katıldım, en başından itibaren bu oluşumda yer aldım ve çalıştım. Dün ile bugün arasındaki değişimin gökyüzü ile yeryüzü arasındaki mesafe kadar olduğunu size söyleyebilirim. Her şeyi yeniden oluşturmak zorunda kaldık.

Bugün siz Rusya'nın lider iş örgütüsünüz. Moskova'da işgünü başladığında, ülkenizin en doğusunda, yani Pasifik Okyanusu'nda ise işgünü sona eriyor. 17 milyon kilometrekareden büyük bir ülkede tam dokuz saat dilimi mevcut. Doğu Rusya'daki meslektaşlarınızla nasıl iletişim kuruyorsunuz?

Meslektaşlarınızla konuşmak ve çalışabilmek için birkaç saat önce kalkmanız gerekir. Fakat internet çağındayız, bu bizim için zor bir iş değil. Tabii ki ekonomimiz

de oldukça büyük. Rusya Ticaret ve Sanayi Odası, bugün 180'den fazla bölgesel oda ile belediye odalarını birleştiriyor. Bunlar, 51 binden fazla işletmeyi ve Federal düzeyde çalışan 310 iş örgütünü, ticari yapıları ve birlikleri içermektedir. Tüm bunları göz önünde bulundurduğumuzda, Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası'nın üyelik tabanı yaklaşık 400 bin işleme kapsamaktadır.

Oda'nızın temel görevini nasıl tanımlarsınız?

Odamız, dünyadaki bütün diğer Odalar gibi, iş dünyasının çıkarlarını temsil eder ve savunur. Tabii bunlar toplumun çıkarlarına aykırı olmaması gerekir. Bu ilke bizim sloganımızda şöyle oluşturulmuştur: "İşletmenin çıkarı, Rusya'nın yararı için." Sorumluluk alanımız girişimciliğin tüm sektörlerini kapsar: Sanayi, ticaret, tarım, bankacılık ve hizmetler vs.

İktidar ve iş dünyası arasında bir çıkar çatışması olmaması mümkün müdür? İktidar size her zaman kulak veriyor mu?

Çıkar çatışmasının olmaması imkânsızdır. Devletler her zaman ve her yerde işletmeden daha fazlasını almaya çalışır. Şirketler ise yasal olarak (ve hatta yasadışı

bir şekilde) daha azını vermeye gayret eder. Fakat birbirlerine ihtiyaç duyarlar. Bunu aşmanın tek bir çıkış yolu vardır, o da ortak bir zemin aramak, karşılıklı taviz vermek, herkese uygun çözümler bulmak. Makul bir uzlaşma olmalıdır. Biz hep bunu başarmak için uğraş veriyoruz. İktidar bugün, eskisine nazaran çok daha özenli, girişimcileri ve bizleri dinliyor, görüşlerimize kulak veriyor. Tabii ki her şey hemen ortaya çıkmaz. Elbette, bizde her şey hemen olmaz.

Ekonomiyi düzenlemek için kabul edilen yasalar ülkedeki girişimciliği nasıl etkiliyor? Rusya Ticaret ve Sanayi Odası'nın bu konuda yasama organıyla çalışmasını anlatır mısınız?

Bana göre bu oldukça başarılı. 2018 yılında, girişimcilerin çıkarlarını etkileyen 130'dan fazla kanun tasarısı hakkında görüş bildirdik. Girişimcilik için önemli olan 90 rapor ve 33 tasarı hazırladık. Tam 14 adet ekonomi yasası sunduk.

Düzenleyici kanuni kararnamelelerin iş dünyası üzerindeki etkisinin değerlendirilmesine ilişkin çalışmalara çok zaman ve çaba harcanıyor. Başka bir deyişle, kabul edilmeleri durumunda, yeni yasaların, iş dünyasının faaliyetlerine nasıl bir etkisi olacağını, iyileştireceğini mi yoksa kötüleştireceğini mi veya hangi alanda nasıl etki edeceğini belirlemeye çalışıyoruz. Uzmanlarımız, 2018'de yaklaşık bin 800 tasarımı elede. Yasa koyucular tarafından dikkate alınan yorumlarımızın payı geçen sene yüzde 80'i aştı. Bence bu fena değil. Biz burada iş dünyasına gerçekten yardımcı oluyoruz.

Türkiye bir KOBİ ülkesi. Peki Rusya'da bu durum nasıl?

Rusya'da KOBİ'lerin sayısı yaklaşık 5.8 milyondur ve ülkenin gayri safi yurtiçi hasılasının yaklaşık olarak yüzde 25'ini sağlamaktadırlar. Bu bizim istediğimizden daha azdır. KOBİ'lerin ülke ekonomisine katkısını 2025 yılına kadar en az yüzde 40'a çıkarmak için çalışmalarımız devam etmektedir. Türkiye'de sanırım bu oran çok daha yüksek.

Size göre bugün küçük işletmelerinizin öncelikli ihtiyaçları nelerdir?

Öncelikli olarak ucuz finansmana ihtiyaç vardır. Bizdeki krediler hala çok yüksek. İkinci, idari yükün daha da azaltılması gerekir.

Denetimleri, bürokratik engelleri vb. kastediyorum. Üçüncüsü, iş yapmak için uygun ortamın sağlanması. Doğal olarak, dördüncü ve beşincisi de var ama saydıklarımın sınırlayalım. Her ülkede, iş dünyasının kendi sorunları var. Sorun, bunların çözümlenmesidir. Odamız bunun için çalışıyor.

Rusya'ya karşı yaptırımlar hakkında ne düşünüyorsunuz, Batılı firmalara karşı Rusya'nın tutumu nedir? Türkiye ile işbirliğiniz nasıl ilerliyor?

Bence bu soru Rusya'da faaliyet gösteren Batılı şirketlere sorulabilir, en doğru cevabı onlar verebilir. 2014 yılında Rusya karşıtı yaptırımların yürürlüğe girmesinden sonra, iş dünyamız için en büyük rahatsızlıklardan biri de yabancı kredi piyasasına erişimin kısıtlanması oldu. Elbette, birbirimize karşılıklı olarak milyarlarca dolar zarar vermemiz biraz komik ama bu bizim seçimimiz değildi. Ne yazık ki büyük yaptırımlar özellikle Avrupa ve dünya enerji pazarı için ABD'nin haksız rekabet yöntemi haline gelmiştir.

Bununla birlikte, Rusya ekonomisi zaten yaptırımlara adapte olmuştur ve yaptırımların olmadığı zamandan daha yavaş olmasına rağmen büyümektedir.

Türkiye ile ekonomik işbirliğimiz aktif bir şekilde ilerlemektedir. Son krizden ve ilişkilerimizde yaşadığımız zorluklardan sonra karşılıklı ticaretimiz artmaktadır. Ticaretimiz 2017 yılı sonunda 2016 yılına göre yüzde 40.3 oranında artarak 22.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yılın Ocak-Kasım döneminde, Rusya-Türkiye ticareti yüzde 17.9 oranında artmıştır. Türkiye 2018 yılında, Rusya'nın dış ticaret ortakları arasında altıncı sırayı aldı ve göstergenin daha da iyileşeceğine eminim. Ticaret ve Sanayi Odası'na gelince, Oda'ya bağlı bir Rus-Türk İş Konseyi var. Türkiye'deki temsilcilik ofisimiz aktif olarak ve çok başarılı bir şekilde çalışıyor. TOBB ile ilişkilerimiz çok sağlam temellere dayanıyor. Rifat Hisarcıklıoğlu Türk Oda'sını çok farklı bir yere getirdi. Tabii ki yapmamız gereken çok işimiz var.